

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

سیوطی

جلسه (۱۲۵) ۲۱

استاد: وافی یزدی

موضوع: اضافه

اسماء دائم الاضافه:

۸- «غیر»: اگر مضاف الیه آن حذف شود ولی معنای آن در نیت گوینده باشد، مبنی بر ضم خواهد بود.

نکته ۱: خود سیوطی، مورد بالا را قبول ندارد و «غیر» را در این حالت، مثل حالت‌های دیگر، معرب می‌داند.

نکته ۲: اگر مضاف الیه «غیر»:

۱- حذف نشود.

۲- یا اگر حذف شود ولی در نیت نباشد.

۳- یا اگر حذف شود ولی فقط لفظش بدون معنا در نیت باشد.

در همه این صورت‌ها، «غیر» معرب خواهد بود.

نکته ۳: حکمی که در مورد «غیر» ذکر شد، در مورد: قبل، بعد، حسب، اول، دون، عل و جهات شش‌گانه نیز صادق

است: لله الامر من قبل و من بعد

نکته ۴: از نظر سیوطی، همانطور که در «غیر»، قول نیکوتر را معرب بودن آن در همه حالات دانست، در این

فرض‌هایی که در مورد کلماتی مثل «قبل»، «بعد» و... گذشت نیز قول نیکوتر را معرب بودن آنها می‌داند (که قول

اخفش نیز همین است).

نکته ۵: اگر «غیر» و کلمات مشابه آن که ذکر شد، مضاف الیه شان حذف شوند، و نه لفظاً و نه معنا در نیت هم

نباشند، یا فقط لفظاً در نیت باشند، معرب و منصوب خواهند بود (بنابر ظرفیت منصوبند، به غیر از «حسب» که بنا بر

حال بودن منصوب است).